

DET KONGELIGE
HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENT

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Deres ref
16/138

Vår ref
16/1392- elu

Dato
08.04.2016

Høring - Rapport Kunnskapssektoren sett utenfra

Vi viser til Kunnskapsdepartementets (KD) ekspedisjon av 13. februar 2016.

Helse- og omsorgsdepartementet (HOD) har følgende merknader i saken:

Rapporten er systematisk og oversiktlig. Som grunnlag for anbefalingene i rapporten, er det hovedsakelig tatt utgangspunkt i de ulike virksomhetenes nåværende forvaltningsmessige tilknytning. Ved det har man ikke vurdert funksjonen enkelte av virksomhetene har i forhold til andre departementer enn KD. Med dette som utgangspunkt har vi følgende merknader og innspill:

Til forslag om et nytt forvaltningsorgan for høyere utdanning

Forslaget inkluderer innlemmelse av organer som er opprettet med hjemmel i universitets- og høyskolelovens § 1-4-4-organer i et nytt forvaltningsorgan for høyere utdanning og forskningsadministrasjon. Blant dem er det nasjonale forskningsdokumentasjonssystemet CRISTin som i dag sorterer under universitets- og høyskoleavdelingen i KD. Ansvar for CRISTin forvaltes, er gitt av både KD og HOD, og dekker helseforetakene og instituttsektoren, i tillegg til universitets- og høyskolesektoren som er de enhetene som inngår i de resultatbaserte finansieringssystemene for forskning. I tillegg rapporterer Folkehelseinstituttet til CRISTin.

HOD deltar på lik linje med KD i kontaktmøtene med CRISTin. De regionale helseforetakene er representert med to representanter i CRISTins styre.

CRISTin løser i dag svært viktige oppgaver innenfor HODs ansvarsområde. Det gjelder både tilknytning til datafangst som ligger til grunn for det resultatbaserte finansieringssystemet for forskning i helseforetakene og andre større oppgaver, som for eksempel prosjektleder for etablering av en nasjonal database for kliniske intervensjonsstudier. Dette er for øvrig omtalt i St. meld. 28 (2014-2015) Legemiddelmeldingen – Riktig bruk – bedre helse og Prop. 1 S for 2016.

HOD mener CRISTin i rapporten burde vært sett i sammenheng med de sektorovergrepene oppgavene CRISTin har for forskning. Disse omfatter også forskning i de regionale helseforetakene og Folkehelseinstituttet og favner dermed videre enn kun å omfatte universitets- og høyskolesektoren. I vedtektene for CRISTin står det bl.a. at det skal «*gi forskningen økt samfunnsmessig verdi ved å legge til rette for at forskning i flere sektorer sees i sammenheng*». CRISTins sektorovergrepene, dagens sektorovergrepene styringsmodell og styringsutfordringer, knyttet til eventuelle endringer i dagens styringsmodell, er imidlertid ikke belyst i rapporten. Av den grunn synes ikke rapporten å danne tilstrekkelig beslutningsgrunnlag for eventuelle endringer i styringen av CRISTin.

Opprettelsen av et nytt forvaltningsorgan begrunnes på s. 53-54, blant annet med at det i dag ikke finnes et sentralt forvaltningsorgan underlagt departementet, og at universitets- og høyskoleavdelingen i KD dermed utfører en større andel forvaltningsoppgaver enn departementets øvrige avdelinger. Det vises til at organene som finnes, er spesialiserte og har mer avgrensede mandater innenfor et eller flere ansvarsområder. Videre er ekspertgruppens vurdering at 1-4-4-organer egner seg til tidsavgrensede oppgaver og at organisasjonsformen kun bør benyttes for å håndtere et kortsiktig, administrativt eller teknisk behov. Vi mener at en ny organisasjonsmodell må tilrettelegges for en styringsmodell som sikrer deltakelse fra både HOD og de regionale helseforetakene på institusjonsnivå. Vi stiller spørsmål om hvordan HODs rolle vil kunne ivaretas i forslaget om å legge CRISTin til et nytt forvaltningsorgan, tilsvarende for styresammensetningen med representanter fra de regionale helseforetakene. På bakgrunn av dette legger vi til grunn at HOD involveres i vurderinger og beslutninger ved en mulig omorganisering av CRISTin.

Forskningsmidler

På s. 44, punkt 3.5.1.3 Finansiering, andre avsnitt, står følgende:

"Universitets- og høyskolesektoren mottar om lag 60 prosent av offentlige forskningsmidler. (...) Helsesektoren er inkludert i universitets- og høyskolesektoren og står for om lag 5 prosent". HOD kjenner seg ikke igjen i disse tallene. For det videre arbeidet bes det om at det redegjøres for kildebruk i lignende sammenhenger.

De nasjonale forskningsetiske komiteene

På s. 75, øverste avsnitt, gis det en anbefaling om at KD bør vurdere å legge sekretariatsoppgavene til de nasjonale forskningsetiske komiteer (FEK) til Forskningsrådet. Dette vil også

inkludere sekretariatsoppgavene til den nasjonale forskningsetiske komité for medisin og helsefag. HOD har i utgangspunktet ingen innsigelser til forslaget, utover at en ev. endring i organisatorisk plassering av FEK bør ses i sammenheng med en eventuell omorganisering av de regionale etiske komiteene (REK).

Side 9

HOD viser til *tilrådningsen om å opprette et sentralt forvaltningsorgan for universitets- og høyskolesektoren.* Dersom et slikt organ også vil overta forvaltningsoppgaver knyttet til fagskoler, slik HOD får en forståelse av at det legges opp til, mener HOD det er naturlig at dette også gjenspeiles i omtalen av organet som "et sentralt forvaltningsorgan for høyere utdanning og fagskoler".

Side 10

HOD viser til at det i vurderingen står at "*NOKUT bør derfor rendyrkes til arbeid med å øke kvaliteten i høyere utdanning i fagskoler*", *samtidig som det i tilrådningsen står at "NOKUT bør rendyrkes til å vurdere kvalitet i høyere utdanning"*. For å være konsistent og korrekt, mener HOD det er viktig at den videre omtalen av NOKUTs oppgaver og rolle presiseres til å omhandle både høyere utdanning og fagskoler.

Med vennlig hilsen

Siv Wurschmidt (e.f.)
avdelingsdirektør

E. Lien Utstumo
rådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer.